

СЕМИНАР САБАҚТАРДЫ ӨТКІЗУ ЖОСПАРЫ ЖӘНЕ ТАПСЫРМАЛАРДЫ ОРЫНДАУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚТАР

1-апта

№1-2 семинар сабақ

Тақырыбы: Грамматика теориясы туралы

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматика теориясының негіздері, зерттеу нысаны
2. Қазақ грамматика теориясындағы жаңаша бағыт-пайымдаулар

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Тапсырма:

1. Грамматика теориясы туралы анықтамаларға/сипаттамаларға салыстырмалы сараптама жасау (жазбаша).

Әдістемелік нұсқау: 1-тапсырма бойынша ғалымдар еңбектері, сөздіктер, мақалаларды оқи отырып, карта-сипаттама жасаңыз. Ұқсастықтары мен айырмашылықтарын салыстырыңыз.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996.
<https://www.twirpx.com/file/2531582/>
2. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
3. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
4. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
5. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
6. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998 Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007
7. Қалиев Ғ. Тіл білімі терминдерінің түсіндірмелі сөздігі. – Алматы, 2005.

БӨЖ тапсырмасы: Берілген мәтінге грамматика теориясы бойынша талдау

2-апта

№3-4 семинар сабақ

Тақырыбы: Негізгі грамматикалық ұғымдар

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматикалық мағына туралы
2. Грамматикалық мағынаның түрлері

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996.
<https://www.twirpx.com/file/2531582/>

2. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
3. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
4. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
5. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
6. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998 Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

БӨЖ тапсырмасы: Берілген мәтіндегі ерекше белгіленген сөздерге грамматикалық мағына бойынша талдау жасаңыз: <https://kitap.kz/book/6435/read> ҚАЗАҚСТАНҒА УРБАНИЗАЦИЯ МИНИСТРЛІГІ КЕРЕК

Ендігі күнде адамзат **көшін аймақтық** немесе әлемдік **қаржы орталығына** айналған, жыл өткен сайын тұтасып келе жатқан ғаламдық нарықты **сапалы** тауармен **қамтамасыз ете алатын**, саяси тұрғыда оңшыл-либералдық платформаға көшкен **ұлттар бастайды**. Елдің бәрі мұндай бола алмайтыны тағы анық. Сондықтан халықтар арасындағы шешуші **бәсекенің** ғасыры туды.

БӨЖ тапсыру мерзімі: .../09/2020

3-апта

№5-6 семинар сабақ

Тақырыбы: Грамматикалық тәсілдер

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматикалық мағынаны берудің семантикалық тәсілі
2. Грамматикалық мағынаны берудің синтетикалық тәсілі
3. Грамматикалық мағынаны берудің аналитикалық тәсілі

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996. <https://www.twirpx.com/file/2531582/>
2. Хасенов Ә. Тіл білімі. – Алматы, 1996
3. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
4. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
5. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
6. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
7. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998 Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

БӨЖ тапсырмасы: Берілген мәтіндегі ерекше белгіленген сөздерге грамматикалық мағына, грамматикалық тәсіл бойынша талдау жасаңыз (мен көрсеткен үлгі бойынша): <https://kitap.kz/book/6435/read> ҚАЗАҚСТАНҒА УРБАНИЗАЦИЯ МИНИСТРЛІГІ КЕРЕК

Ендігі күнде **адамзат** көшін аймақтық немесе **әлемдік** қаржы орталығына айналған, жыл өткен сайын тұтасып келе жатқан ғаламдық **нарықты** сапалы тауармен қамтамасыз ете алатын, саяси тұрғыда **оңшыл-либералдық** платформаға көшкен **ұлттар бастайды**. Елдің **бәрі** мұндай бола алмайтыны тағы анық. Сондықтан халықтар арасындағы шешуші **бәсекенің** ғасыры туды.

БӨЖ тапсыру мерзімі: .../10/2020

4-апта

№7-8 семинар сабақ

Тақырыбы: Грамматикалық тәсілдер мен ішкі жолдары

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматикалық мағынаны берудің синтетикалық тәсілі: жалғаулардың грамматикалық мағыналары
2. Грамматикалық мағынаны берудің синтетикалық тәсілі: сөз түрлендіруші жұрнақтардың (форма тудырушы қосымшалардың) грамматикалық мағыналары

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996. <https://www.twirpx.com/file/2531582/>
2. Хасенов Ә. Тіл білімі. – Алматы, 1996
3. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
4. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
5. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
6. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
7. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998 Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

БӨЖ тапсырмасы: берілген мәтін үзіндісінен аналитикалық тәсілдің жолдарымен берілген грамматикалық мағыналарды тауып, талдаңыз.

Түн ортасына таяу кез. Хэрри төсегінде көрпесін бүркеніп алып, етпетінен жатыр. Бір қолында қолшам, былғары тысты үлкен кітабын жастықпен тіреп, ашып қойған. Қыран қауырсынының ұшын парақтың үстінен жүргізіп, үйге берілген «ХІҮ ғасырда мыстандарды өртеудің мәні болды ма?» тақырыбындағы шығарма жазуға көмегі болып қалар деген тұсқа жеткенде сәл қабағын түйіп, қарап қояды.

Дереккөз: <https://kitap.kz/book/6467/read>

БӨЖ тапсыру мерзімі: .../10/2020

5-апта

№9-10 семинар сабақ

Тақырыбы: Грамматикалық тәсілдер мен ішкі жолдары

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматикалық мағынаны берудің аналитикалық тәсілі: аналитикалық етістіктердің грамматикалық мағыналары
2. Грамматикалық мағынаны берудің аналитикалық тәсілі: шылаулардың грамматикалық мағыналары

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Тапсырма: берілген мәтін үзіндісіндегі ерекшеленген сөздерге грамматикалық мағына, грамматикалық форма бойынша толық талдау жасаңыз. Дәрістерде көрсетілген үлгіні сақтау талап етіледі.

"Борат – екінші фильм: Қазақстан ұлтының пайдасы үшін америкалық режимге пара беру" фильмі 2006 жылы бірінші бөлімі жарық көргеннен кейін араға біраз уақыт салып, **көрермен** назарына **қайта ұсынылып отыр**. Фильмде ойдан шығарылған қазақстандық журналист Борат Сағдиевтың хикаялары **баяндалады**. Жақында шығатын екінші бөлімде бас кейіпкер коронавирус **пандемиясы** кезінде АҚШ-қа оралып, "вирусты" өлтіріп, **елдегі** президент сайлауын (АҚШ-тағы президент сайлауы 2020 жылы 3 қарашада өтеді) бақылауға тырысады. Шетелде тұратын қазақстандықтардың көбі расизмге тап болып, бұл фильмнің ойдан шығарылғанын **түсіндіруге мәжбүр болған**. **Әлеуметтік желіде** #CancelBorat (Боратқа тыйым салайық), #WhereBoratLives (Борат қайда тұрады), #StopBorat (Боратты тоқтатындар) деген **хэштегтер** пайда болды.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996. <https://www.twirpx.com/file/2531582/>
2. Хасенов Ә. Тіл білімі. – Алматы, 1996
3. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
4. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
5. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
6. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
7. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998 Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

6-апта

№11-12 семинар сабақ

Тақырыбы: Грамматикалық форма туралы

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматикалық форма туралы түсінік
2. Грамматикалық форманың синтетикалық түрі (К.Аханов, 2010, 128-147 және т.б.)
3. Грамматикалық форманың аналитикалық түрі (К.Аханов, 2010, 128-147 және т.б.)

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996. <https://www.twirpx.com/file/2531582/>
2. Хасенов Ә. Тіл білімі. – Алматы, 1996
3. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
4. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
5. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
6. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
7. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998
8. Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

БӨЖ тапсырмасы: -

7-апта

№13-14 семинар сабақ

Тақырыбы: Грамматикалық категория туралы

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматикалық категория туралы түсінік
2. Есімдердің грамматикалық категориялары

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996.
<https://www.twirpx.com/file/2531582/>
2. Хасенов Ә. Тіл білімі. – Алматы, 1996
3. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
4. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
5. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
6. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
7. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998
8. Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

БӨЖ тапсырмасы: -

8-апта

№15-16 семинар сабақ

Тақырыбы: Етістіктің грамматикалық категориялары

Семинар сабақ жоспары:

1. Салт-сабақтылық категориясы және оның грамматикалық мағыналары
2. Етіс категориясы және оның грамматикалық мағыналары
3. Рай категориясы және оның грамматикалық мағыналары

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Бұл сұрақтар бакалавриатта морфология курсында оқытылған. Бұл курста етістіктің грамматикалық категориялары ретінде грамматикалық мағыналарына ерекше көңіл бөлулеріңізді сұраймын.

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1996.
<https://www.twirpx.com/file/2531582/>
2. Хасенов Ә. Тіл білімі. – Алматы, 1996

3. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
4. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
5. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
6. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
7. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998 Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

9-апта

№17-18 семинар сабақ

Тақырыбы: Сөздің морфологиялық құрамы мен тұлғасы

Семинар сабақ жоспары:

1. Жалаң сөздер туралы және түрлері
2. Күрделі сөздер: белгілері және түрлері

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Жұбанов Қ. Қазақ тілі жөніндегі зерттеулер.
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/6675>
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/45690>
2. Байтұрсынұлы А. Тіл тағылымы. - Алматы, 1992
3. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері.
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/44542>
4. Хасенов Ә. Тіл білімі. – Алматы, 1996
5. Қазақ грамматикасы. – Астана, 2002
6. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
7. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
8. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
9. Исаев С. Қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. – Алматы, 1998
10. Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007

10-апта

№19-20 семинар сабақ

Тақырыбы: Сөздің морфологиялық құрамы мен тұлғасы

Семинар сабақ жоспары:

1. Қос сөздер және олардың ішкі топтастырылуы
2. Қысқарған сөздер туралы және қысқарту жолдары
3. Күрделі сөздер: біріккен сөздер мен тіркесті сөздердің арақатынасы мәселесі

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Тапсырма: дәрісте мен атаған күрделі сөздердің және басқа да күрделі сөздердің жазылуын орфографиялық сөздіктерден қарап, әр сөздіктегі берілуін салыстырып (жылын жазып салыстыру), бірге не бөлек жазылуына мысалдар қараңыз және оларды ғалымдардың ғылыми пікірлерімен сабақтастырыңыз. Ойтүрткі мақалалар:

Күдеринаова Қ. Бірге жазылатын сөздер неге көбейді? <http://ult.kz/post/birge-zhazylatyn-sozder-nege-kobeydi>

Қалиұлы Байынқол. (29/08/2018). Біріккен сөздердің бөлек жазылуының сыры неде? https://mtdi.kz/main/til_polisiyasy/id/993

Әдебиеттер:

1. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері: жоғары оқу орындарының филология факультеттеріне арналған оқу құралы / К. Аханов. - Алматы: Өлке, 2010. - 240 б.
2. Қазіргі қазақ тілі. –Алматы, 1954.
3. Қазақ тілінің грамматикасы. –Алматы,1967
4. Шәкенов Ж. Қазақ тіліндегі күрделі сөздер мен күрделі тұлғалар. – Алматы: Ана тілі, 1991. – 120 бет.
5. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
6. Қазақ грамматикасы. - Астана, 2002.
7. Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. –Алматы, 2007.
8. Исаев С. Қазіргі қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. - Алматы, 1998
9. Қасым Б.Қ. Қазақ тіліндегі заттың күрделі атауларының теориялық негіздері: Фил. ғыл. док. дисс. – Алматы, 2012. – 313 б.
10. Уәли Н. Біріккен сөз туралы // ҚР ҒА-ның хабарлары 2005. №5-6
11. Күдеринаова Қ. Бірге және бөлек жазылатын сөздердің орфографиясы. – Алматы: 2005. – 144 бет <https://emle.kz/uploads/files/46774b23911507b22245ade7fa6a4289.pdf>
12. Қалиұлы Б. (29/08/2018). Біріккен сөздердің бөлек жазылуының сыры неде? https://mtdi.kz/main/til_polisiyasy/id/993

БӨЖ тапсырмасы:

1. А.Байтұрсыновтың сөздің құрамына және тұлғасына қарай топтастыруы мен түсіндіруі
2. Қ.Жұбановтың сөздің құрамына және тұлғасына қарай топтастыруы мен түсіндіруі

БӨЖ тапсыру мерзімі: .../11/2020

Әдебиеттер:

1. Жұбанов Қ.Қазақ тілі жөніндегі зерттеулер.
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/6675>
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/45690>
2. Байтұрсынұлы А. Тіл тағылымы. - Алматы, 1992

11-апта

№21-22 семинар сабақ

Тақырыбы: Морфемалар жүйесі

Семинар сабақ жоспары:

1. Морфема туралы түсінік және оның түрлері
2. Қосымшалар, жіктелуі. Қосымшалардың мағыналық, құрылымдық ерекшеліктері

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Маманов Ы. Форма тудырушы қосымшалардың сөз бен сөзді байланыстыру қабілеті. Қазақ тілі мен әдебиеті. 3-шығуы. Алматы, 1973, 56-66 бет.
2. Шаяхметов К. Двухфункциональные аффиксы в современном казахском языке. Автореферат кандидатской диссертации. Алма-Ата, 1973. - 30 с.
3. Шаяхметов К. –лы, –лі жұрнағының қос қызметтілігі. Кт.: Қазақ тілі мен әдебиеті. 8-шығуы. Алматы, 1976, Б.72-82; –сыз, –сіз жұрнағының қос қызметтілігі. Сонда, Б.83-97; –лық, –лік аффиксінің екі функциялылығы. Кт.: Қазақ филологиясы. 4-кітап. Алматы, 1977, Б.35-40.
4. Маманов Ы. Форма тудырушы қосымшалардың сөз бен сөзді байланыстыру қабілеті. Кт.: Қазақ тілі мен әдебиеті. 3-шығуы. Алматы, 1973, Б. 56-66.
5. Сәрсекә Г.Ә. Сөз тудырушы жұрнақтардың функционалдығы // ХХІ ғасырда орта білім беру: жайы және даму болашағы. Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. Астана, 2002, Б. 355-358.
немесе Кітапта: Сәрсекә Г.Ә. Функционалды грамматика. Павлодар, 2010
6. Қалыбаева А., Оралбаева Н. Қазіргі қазақ тілінің морфемалар жүйесі. - Алматы: Ғылым, 1986. - 192 б.
7. Жаңабекова А.Ә. Сөз формаларын жасаудағы қосымшалардың функциялық ерекшеліктері. Филология ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертация. Алматы, 2001. - 146 бет
8. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері: жоғары оқу орындарының филология факультеттеріне арналған оқу құралы / К. Аханов. - Алматы: Өлке, 2010. - 240 б.
9. Қазіргі қазақ тілі. –Алматы, 1954.
10. Қазақ тілінің грамматикасы. –Алматы, 1967
11. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
12. Қазақ грамматикасы. - Астана, 2002.
13. Исаев С. Қазіргі қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. - Алматы, 1998

12-апта

№23-24 семинар сабақ

Тақырыбы: Морфемалар жүйесі

Семинар сабақ жоспары:

1. Жалғаулар: жіктік, көптік, септік және тәуелдік жалғауларының грамматикалық ерекшеліктері
2. Жұрнақтар: сөз тудырушы және сөз түрлендіруші, функционалдық жұрнақтардың грамматикалық ерекшеліктері

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Маманов Ы. Форма тудырушы қосымшалардың сөз бен сөзді байланыстыру қабілеті. Қазақ тілі мен әдебиеті. 3-шығуы. Алматы, 1973, 56-66 бет.
2. Шаяхметов К. Двухфункциональные аффиксы в современном казахском языке. Автореферат кандидатской диссертации. Алма-Ата, 1973. - 30 с.
3. Шаяхметов К. –лы, –лі жұрнағының қос қызметтілігі. Кт.: Қазақ тілі мен әдебиеті. 8-шығуы. Алматы, 1976, Б.72-82; –сыз, –сіз жұрнағының қос қызметтілігі. Сонда,

- Б.83-97; -лық, -лік аффиксінің екі функциялылығы. Кт.: Қазақ филологиясы. 4-кітап. Алматы, 1977, Б.35-40.
4. Маманов Ы. Форма тудырушы қосымшалардың сөз бен сөзді байланыстыру қабілеті. Кт.: Қазақ тілі мен әдебиеті. 3-шығуы. Алматы, 1973, Б. 56-66.
 5. Сәрсекке Г.Ә. Сөз тудырушы жұрнақтардың функциональдығы // XXI ғасырда орта білім беру: жайы және даму болашағы. Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. Астана, 2002, Б. 355-358.
немесе Кітапта: Сәрсекке Г.Ә. Функционалды грамматика. Павлодар, 2010
 6. Қалыбаева А., Оралбаева Н. Қазіргі қазақ тілінің морфемалар жүйесі. - Алматы: Ғылым, 1986. - 192 б.
 7. Жаңабекова А.Ә. Сөз формаларын жасаудағы қосымшалардың функциялық ерекшеліктері. Филология ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертация. Алматы, 2001. - 146 бет
 8. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері: жоғары оқу орындарының филология факультеттеріне арналған оқу құралы / К. Аханов. - Алматы: Өлке, 2010. - 240 б.
 9. Қазіргі қазақ тілі. –Алматы, 1954.
 10. Қазақ тілінің грамматикасы. –Алматы,1967
 11. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
 12. Қазақ грамматикасы. - Астана, 2002.
 13. Исаев С. Қазіргі қазақ тіліндегі сөздердің грамматикалық сипаты. - Алматы, 1998

13-апта

№25-26 семинар сабақ

Тақырыбы: Сөз таптары

Семинар сабақ жоспары:

1. Грамматикалық топтар туралы түсінік
2. Сөздерді топтастыру принциптері және сөз таптары
3. Сөз таптарының шығуы мен дамуы

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу сұралады. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Жұбанов Қ. Қазақ тілі жөніндегі зерттеулер.
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/6675>
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/45690>
2. Байтұрсынұлы А. Тіл тағылымы. - Алматы, 1992
3. Мещанинов И.И. Члены предложения и части речи. М.;Л: Изд-во АН ССР, 1945. – 322. <http://books.e-heritage.ru/book/10083952>
<http://e-heritage.ru/ras/view/publication/general.html?id=47382861> («электронная книга» басамыз, сонда оқуға болады)
4. Потебня А. А. Из записок по русской грамматике. Т. 1-2. - 1958
http://elib.gnpbu.ru/text/potebnya_iz-zapisok-po-russkoy-grammatike_t1-2_1958/go,4;fs,0/

5. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері: жоғары оқу орындарының филология факультеттеріне арналған оқу құралы / К. Аханов. - Алматы: Өлке, 2010. - 240 б.
6. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
7. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
8. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
9. Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007.
10. Қазақ тілінің грамматикасы. Фонетика, сөзжасам, морфология, синтаксис. – Астана, 2002. – 784 б.
11. Маманов Ы. Қазақ тіл білімінің мәселелері. Вопросы казахского языкознания. – Алматы: "Арыс" баспасы, 2007. — 488 б.
12. Исаев С. Қазақ тіл білімінің мәселелері // Вопросы казахского языкознания. - Алматы, 2011
13. Қалиев Ғ. Жалпы тіл білімі.- Алматы, 2001
14. Қордабаев Т.Р. Жалпы тіл білімі. - Алматы, 2004
15. Қордабаев Т.Р. Қалиев Б. Жалпы тіл білімі. - Алматы, 2004
16. Мұсабекова Ф.М. Лингвистикалық ілімдердің тарихын оқыту. - Алматы, 1985

14-апта

№27-28 семинар сабақ

Тақырыбы: Синтаксис және сөз тіркесі

Семинар сабақ жоспары:

1. Синтаксистің зерттелу тарихынан
2. Сөз тіркесі және оған тән басты белгілер
3. Сөз тіркесінің құрылымы және түрлері

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу қажет. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Балақаев М., Сайрамбаев Т. Қазіргі қазақ тілі. Өнд. және толықт., 3-бас. — Алматы: Санат, 1997. — 239 б. — ISBN 5709002348.
2. Аманжолов, С. Қазақ әдеби тілі синтаксисінің қысқаша курсы. - Павлодар: Павлодар мемлекеттік ун-ті, 2008. - 110 б.
<http://kazneb.kz/site/catalogue/view?br=1105816>
3. Балақаев М. Қазіргі қазақ тілі. - Астана: Ер-Дәулет, 2007. – 126 б.
<http://kazneb.kz/site/catalogue/view?br=126762>
4. Балақаев М. Қазіргі қазақ тілі: Сөз тіркесі мен жай сөйлем синтаксисі. – Астана: Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2006. – 237 бет.
5. Сауранбаев Н. Қазақ тіл білімінің проблемалары. – Алматы: Қазақ ССР-інің «Ғылым» баспасы, 1982. – 351 бет.
6. Қордабаев Т.Р. Тарихи синтаксис мәселелері. – Алматы: Ғылым, 1965. – 244 бет.
7. Сайрамбаев Т. Сөз тіркесі мен жай сөйлем синтаксисі. –Алматы: Рауан, 1991. – 174 бет.
8. Жұбанов Қ.Қазақ тілі жөніндегі зерттеулер.
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/6675>
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/45690>

9. Байтұрсынұлы А. Тіл тағылымы. - Алматы, 1992
10. Қалиев Ғ. Жалпы тіл білімі.- Алматы, 2001
11. Қордабаев Т.Р. Жалпы тіл білімі. - Алматы, 2004
12. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері: жоғары оқу орындарының филология факультеттеріне арналған оқу құралы / К. Аханов. - Алматы: Өлке, 2010. - 240 б.
13. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
14. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
15. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
16. Қазақ тілінің грамматикасы. Фонетика, сөзжасам, морфология, синтаксис. – Астана, 2002. – 784 б.
17. Маманов Ы. Қазақ тіл білімінің мәселелері. Вопросы казахского языкознания. – Алматы: "Арыс" баспасы, 2007. — 488 б.
18. Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007.
19. Исаев С. Қазақ тіл білімінің мәселелері // Вопросы казахского языкознания. - Алматы, 2011

15-апта

№29-30 семинар сабақ

Тақырыбы: Сөйлем синтаксисі

Семинар сабақ жоспары:

1. Сөйлем туралы ғылыми пайымдаулар
2. Сөйлем құрылымы: бүгін мен тарихы

Әдістемелік нұсқау: Дәрісті оқу міндетті. Дәрісте берілген материалдарды басшылыққа алу қажет. Берілген әдебиеттерден семинардың сұрақтарына сәйкес (ауытқымай) нақты жауап әзірлеу қажет. Әдебиеттердегі ой-пікірлер мен тұжырымдарға сыни тұрғыдан қарап, салыстырмалы талдау жасау керек. Берілген әдебиеттерден басқа да мақалалар, ғылыми еңбектер пайдалану ұсынылады. **Ескерту:** Google іздеуде табылған студенттер, магистранттар жұмыстарын, уикипедия т.б. академиялық емес материалдарды пайдалануға болмайды.

Әдебиеттер:

1. Балақаев М., Сайрамбаев Т. Қазіргі қазақ тілі. Өңд. және толықт., 3-бас. — Алматы: Санат, 1997. — 239 б. — ISBN 5709002348.
2. Аманжолов, С. Қазақ әдеби тілі синтаксисінің қысқаша курсы. - Павлодар: Павлодар мемлекеттік ун-ті, 2008. - 110 б.
<http://kazneb.kz/site/catalogue/view?br=1105816>
3. Балақаев М. Қазіргі қазақ тілі. - Астана: Ер-Дәулет, 2007. – 126 б.
<http://kazneb.kz/site/catalogue/view?br=126762>
4. Балақаев М. Қазіргі қазақ тілі: Сөз тіркесі мен жай сөйлем синтаксисі. – Астана: Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2006. – 237 бет.
5. Сауранбаев Н. Қазақ тіл білімінің проблемалары. – Алматы: Қазақ ССР-інің «Ғылым» баспасы, 1982. – 351 бет.
6. Қордабаев Т.Р. Тарихи синтаксис мәселелері. – Алматы: Ғылым, 1965. – 244 бет.
7. Сайрамбаев Т. Сөз тіркесі мен жай сөйлем синтаксисі. –Алматы: Рауан, 1991. – 174 бет.
8. Жұбанов Қ.Қазақ тілі жөніндегі зерттеулер.
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/6675>
<https://library.enu.kz/ProtectedView/Book/ViewBook/45690>
9. Байтұрсынұлы А. Тіл тағылымы. - Алматы, 1992
10. Қалиев Ғ. Жалпы тіл білімі.- Алматы, 2001

11. Қордабаев Т.Р. Жалпы тіл білімі. - Алматы, 2004
12. Аханов К. Грамматика теориясының негіздері: жоғары оқу орындарының филология факультеттеріне арналған оқу құралы / К. Аханов. - Алматы: Өлке, 2010. - 240 б.
13. Қазіргі қазақ тілі. – Алматы, 1954.
14. Қазақ тілінің грамматикасы. – Алматы, 1967
15. Ысқақов А. Қазақ тілінің морфологиясы. - Алматы, 1992
16. Қазақ тілінің грамматикасы. Фонетика, сөзжасам, морфология, синтаксис. – Астана, 2002. – 784 б.
17. Маманов Ы. Қазақ тіл білімінің мәселелері. Вопросы казахского языкознания. – Алматы: "Арыс" баспасы, 2007. — 488 б.
18. Қазақ грамматикасының өзекті мәселелері. – Алматы, 2007.
19. Исаев С. Қазақ тіл білімінің мәселелері // Вопросы казахского языкознания. - Алматы, 2011